

Viure amb la veritat

Fins ara a Occident l'han qualificada com de coratjosa lluitadora contra el fanatisme i la discriminació. Avui dia alguns periòdics alemanys l'acusen de ser "una falsa màrtir", d'haver-se erigit en "víctima de la persecució estatal" només per afany de glòria. S'havia imaginat vostè que es convertiria en un segon cas Salman Rushdie?

—Com hauria pogut imaginar que els islamistes posarien preu a la meua vida tan sols perquè vaig escriure que es discriminava les dones en nom d'una religió? El meu objectiu no era esdevenir famosa sinó evitar que ocorreguera al meu país el mateix que passava a Algèria o a l'Iran. Per què em condemna la gent i no condemna en canvi aquells que desitzen la meua mort?

—Diuen *els intel·lectuals del seu país que vostè no ha estat mai en perill.*

—Quins són aquests intel·lectuals? Van ser molts els intel·lectuals de Bangla Desh que es van posar de la meua part quan els fanàtics envaïren els carrers exigint el meu cap.

—*Tanmateix altres escriptors, polítics i defensors dels drets humans de Bangla Desh han rebut amenaces de mort i, malgrat això, no han abandonat el país.*

—Sí, però no es va organitzar una cacera pública al seu voltant, ni cap líder religiós no els va condemnar a mort. Jo tampoc no me'n vaig anar quan els islamistes llançaren la primera ofensiva en contra meu l'any 1993 i cremaren els meus llibres pel carrer; em vaig quedar fins que el Jamaat-i-Islami, el partit religiós dels fonamentalistes, es va unir amb catorze grups religiosos més en contra meu i el Govern va dictar una ordre d'empresonament. No sé si hauria eixit amb vida d'aquest empresonament.

—*El poder del fonamentalisme al seu país és limitat. En les últimes eleccions el Jamaat-i-Islami va obtenir el deu per cent dels vots.*

—Sí, però els seus partidaris assassinen els estudiants progressistes i cremen les escoles per a xiques, i el Govern no reacciona perquè necessita el suport dels fonamentalistes per guanyar les pròximes eleccions. L'oposició s'ha tornat a aliar amb ells per enderrocar el Govern. Aquesta lluita pel poder ha enfortit els islamistes.

—*Sembla que els seus escrits provocadors hi han contribuït. Això és almenys el que diuen algunes juristes del seu propi país, segons les quals vostè és "poc diplomàtica",*

Taslima Nasrin va fugir l'agost de l'any passat del seu país, Bangla Desh, i es va refugiar en Occident. Darrere deixava una condemna de mort per part dels islamistes i una acusació d'atemptat contra la llibertat religiosa per part del govern de l'estat islamista. Ara els periòdics alemanys l'acusen d'haver provocat els seus perseguidors amb l'objectiu de ser famosa. Però Nasrin, de 33 anys, no s'atreveix encara a tornar al seu país.

ha "danyat l'harmonia social" i té "coneixements molt superficials de l'Islam".

—Jo no sóc diplomàtica, sóc escriptora. No estic obligada a arribar a cap acord amb els fanàtics. Aquells que em critiquen només volen reformes; jo en canvi considere que és necessària una vertadera revolució per alliberar les dones.

—*"Qui rebutja els drets de les dones en el nom de l'Alcorà es condemna ell mateix perquè menteix amb l'Alcorà a la mà". Això és el que va dir la fundadora de la primera organització de dones de Bangla Desh, Rokheya Kabir. Per què vostè no ha intentat mai lluitar contra els fonamentalistes amb les seues armes?*

—Potser hauria ofés menys gent si haguera basat les meues argumentacions en l'Alcorà. Però jo no sóc un polític; jo he sacrificat la meua vida per la veritat.

—*El seu compatriota exiliat i també escriptor Daud Haider l'acusa d'haver provocat la gent amb assaigs feministes i "fantasiès pornogràfiques" perquè no era bona en literatura.*

—La vertadera provocació és que el Govern no haja fet mai el menor intent de lluitar contra els fanàtics religiosos que dicten sentències de mort i que lapiden les dones. Com puc quedar-me callada? Jo no escric sobre sexe sinó sobre l'explotació sexual. El que vull és despertar la consciència de les dones amb frases com: "Quan tingueu una canilla de gossos al darrere, penseu en la ràbia; si la canilla és d'homes, penseu en la sífilis".

—*La Constitució de Bangla Desh garanteix els mateixos drets a homes i dones; el cap de govern és una dona i al Parlament les dones ocupen trenta escons. No descriu vostè la situació pitjor del que és en realitat?*

—En efecte, la situació de les dones a Bangla Desh és millor que la de les dones algerianes o de l'Aràbia Saudita. Però això no vol dir que la situació siga bona. Tenim una dona al cap de l'estat només perquè va heretar el poder del seu pare, i el mateix passa amb el cap de l'oposició, una dona el pare de la qual era president abans de ser assassinat. Al Tercer Món les dones només poden arribar al poder per mitjà d'accions violentes i sanguinolentes, i donat que és impossible que les dones siguin elegides al Parlament per sufragi popular cal reservar-los el lloc. Tot això, com veurà, no són proves de la igualtat de drets.

—No té por que s'abuse dels seus escrits amb objectius polítics?

—Quan els fanàtics hindús van utilitzar amb fins propagandístics el meu llibre *Vergonya*, el qual denuncia els atacs racistes dels musulmans contra la minoria hindú del meu país, vaig dir immediatament que jo m'oposava a tot tipus de fonamentalisme. *Vergonya* no té la intenció de ser una magnífica obra literària i jo tampoc no he cregut mai ser una bona escriptora. Però el llibre ha incitat moltes persones del subcontinent indi a lluitar contra el racisme i la violència.

—Els mitjans de comunicació occidentals també s'han servit del seu llibre per exagerar els estereotips en què es basa l'enemistat amb l'Islam. Per què vostè no ha dit res en aquest cas?

—No es tracta d'una lluita entre Orient i Occident. La lluita, en la qual es troben les nostres societats, és entre el fonamentalisme i el secularisme, entre les creences a cegues i la racionalitat, entre el conservadorisme i la modernitat. La majoria dels musulmans del meu país no són fonamentalistes. Però el Govern deixa construir mesquites en lloc d'escoles i d'aquest fet els fonamentalistes treuen les seues conclusions polítiques.

—Els fanàtics contra els quals vostè vol protegir els seus compatriotes s'han calmat des que vostè va eixir del país.

—Sí, perquè ara estan concentrant-se, amb l'ajut de l'oposició, a pujar al poder. Però en qualsevol moment poden tornar a llançar les campanyes d'odi contra aquells que no en comparteixen les opinions.

—Té ganes de tornar al seu país?

—Tornaria demà mateix si poguera, però justament el pròxim mes el Govern vol obrir el meu processament judicial.

—El fiscal de Dhaka ha intentat moltes vegades obrir el seu judici. El Govern té encara interès que siga jutjada?

—El procés no s'aturarà, i jo només tornaré a casa quan es faça un procés en el qual s'exigisca responsabilitats als líders religiosos que han posat preu a la meua vida i quan el Govern em garantezca seguretat.

©Der Spiegel-EL TEMPS
Traducció: Pau Fernández